

[Maisted]

penge for at få brugt papir sorteret fra affald, når der er andet og rent brugt papir til stede i rigelig mængde? Denne tilgang af papir fra affald vil kun have til følge, at den vare, der er aftaget af den pågældende branche og alligevel er usælgelig, på andre steder vil gå tilbage som affald. Derved opnår man hverken en forringelse af affaldsberget eller den nødvendige, systematiske og markedsrigtige opbygning af genanvendelsen.«

Her har vi altså tyskernes udsagn for, at en socialdemokratisk regering vil bruge 1/2 mia kr., der lige er smidt ud ad vinduet.

Formanden:

Citatet var efter forretningsordenen lovlig langt.

Svend Erik Hovmand (V):

»Genanvendelse af papir og drikkevareremballager samt begrænsning af affald« – det er jo en besnærende titel på et lovforslag, som vel de fleste vil kunne tilslutte sig. Jeg tror i og for sig også, de allerfleste vil kunne tilslutte sig formålet, sådan som det er formuleret i § 2, 1. afsnit, i lovforslaget.

Men fra at være enige om målene til også at være enige om midlerne er der i denne som i så mange andre sager et langt stykke vej. De socialdemokratiske, eller jeg burde måske sige de socialistiske midler, som regeringen her foreslår anvendt, er de traditionelle: det er det offentlige, der skal dirigere med forbud, med påbud og med restriktioner, og hensynet til det private initiativ og eksisterende selvstændige genbrugsvirksomheder reduceres til det minimale, mens det offentlige får en næsten monopolagtig stilling.

Efter venstres opfattelse bør man i stedet for denne socialistiske kurs, hvor det offentlige indtager en formynderisk rolle, vælge liberale midler, som sikrer plads til privat initiativ og foretagsomhed, og hvor man i stedet for offentlig styring gennem diktater animerer forbrugerne, fabrikkerne og genbrugsvirksomhederne til gennem afgifter, pantordninger o. lign. at fremme det mål, som vi alle mener bør fremmes.

Som det efterhånden er blevet en mere og mere almindelig uskik ved regeringens lovforslag, indeholder også dette en lang række bemyndigelser til ministeren, som er umulige at overskue konsekvenserne af. Egentlig for-

tjener denne tiltagende praksis et par mere principielle bemærkninger.

Det, der sker, er nemlig overordentlig farligt og betyder en udvanding af vort folkestyre. Jo flere bemyndigelser, jo mere folkevalgt indflydelse afgiver folketingsministeren til den enkelte minister, og når så ministeren gennem lovforslaget oven i købet videregiver sin kompetence til en styrelse af embedsmænd, hvis afgørelser kun kan ankes til et nævn, der også består af embedsmænd, ja, så er vort folkestyre efterhånden reduceret til en ren formssag uden reelt indhold.

I praksis kunne man forestille sig, at dette lovforslag kunne indebære, at embedsmændene midt i sommervarmen gennemfører krav om mælkeflasker overalt i landet, uden at forbrugerne, fabrikkerne, folketingsministeren eller ministeren overhovedet kan gøre indsigelser herimod.

Det er at gå for vidt. Efter vores opfattelse er det ikke rimeligt, at man giver så mange bemyndigelser og opbygger en lov på dette grundlag. Jeg er helt overbevist om, at det heller ikke er ministerens hensigt, at det skal gå som det skitserede eksempel, men rent faktisk tror jeg ikke, at man kan forhindre en sådan procedure, hvis man forestillede sig denne lov udnyttet groft.

Der er mange ting i lovforslaget, som vi er meget betænkelige ved. Hele afsnittet om kommunernes muligheder for at begrænse eller undergrave private virksomheders aktiviteter mener vi er en betænkelig affære. En tidligere taler har nævnt spørgsmålet om genbrugspapirfabrikken, som også vi finder er en dårlig idé. Jeg behøver ikke her at udbyde vore synspunkter. Vi har ved mange andre lejligheder understreget, at vi finder, hele dette projekt vil være en meget farlig ting at begive sig ind i. Vi er også betænkelige ved de administrative konsekvenser.

Men trods alle disse kritiske bemærkninger vil vi meget gerne gå ind i en positiv udvalgsdrøftelse med henblik på at fremme det samfundsvigtige mål: størst mulig genanvendelse. Vi ønsker ikke, at det offentlige skal påtage sig en urimeligt stor rolle, hvad enten det er miljøministeriets embedsmænd eller kommunerne, vi taler om, og vi ønsker fremfor alt at sikre, at det frie forbrugsvalg, som vi har i dette samfund, ikke uden videre sættes over styr, og at danske virksomheders konkurrencemuligheder ikke unødigt forrin-